

ГЕНДЕЛЬ

Георг Фрідріх

Georg Friedrich Händel

(1685 – 1759)

Народився у містечку Галле на сході Німеччини в родині 63-літнього лікаря-хірурга. Одноліток **Баха** і **Скарлатті**, Гендель з 7 років проявив такі музичні здібності і старання, що батько, який хотів бачити в сині правника, заборонив займатися музикою. Та потай від батьків хлопець настільки розвинув свій талант, що в 9 років написав перший музичний твір. Перші опери, «Амелія» і «Нерон», Гендель написав у 20-річному віці. У 1707-1709 р. композитор навчається в Італії, де до нього приходить слава майстра італійської опери.

З 1712 р. композитор майже постійно живе в Англії. В цей період у нього з'являються дві нові італійські опери, за які королева Ганна подарувала йому довічну пенсію в 200 фунтів.

У 1714 р. німецький курфюрст Георг, при дворі якого Гендель 4 роки тому служив капельмейстером, стає британським королем. Для нього Гендель складає «Музику на воді», призначену для виконання на святах при дворі.

З 1720 по 1728 р. Гендель обіймає посаду директора Королівської академії музики. 13 лютого 1726 р. композитор отримує британське громадянство.

У 1720-х і 1730-х Гендель продовжує писати багато опер, а починаючи з 1740-х основне місце в його творчості займають ораторії (найвідоміша з них – «Месія»).

На рубежі 1750-х у композитора погіршується зір. З травня 1752 року йому оперують очі, проте безуспішно. Хвороба прогресує. У 1753 році настає повна сліпота. Гендель помер

14 квітня 1759 р. в Лондоні.

Гендель вважається найбільшим після **Й.С. Баха** композитором пізнього бароко та раннього класицизму. Він створив новий музичний жанр "Англійська ораторія", яка відрізняється від італійської більш піднесеною мелодикою та монументальним аранжуванням. Моцарт вважав Генделя найбільшим майстром хорового письма. Генделю приписують створення популярної музики, принаймні він керував оркестром на відкритому повітрі, ці виступи міг слухати кожен. Прикладами "популярної" барокової музики можуть слугувати "Музика на воді" (1717) та "Королівський Феєрверк" (1749), які в своєму роді не мають рівних.

Музика Генделя легка і в той же час потужна, кипить життям та енергією. Вона також може бути дуже драматичною, наприклад у великих аріях, таких як *Cara Sposa* з опери "Рінальдо" (1711). Гендель був також майстром гри на органі. Любителі музики в Німеччині, мріяли про органну "дуель" Генделя з Бахом. Двічі таку зустріч намагався влаштувати і сам Й.С. Бах за допомогою сина Вільгельма Фрідемана, проте музиканти так і не зустрілися.

Як і багато інших композиторів того часу, Гендель творив у т.зв. "галантному" стилі, що був перехідним від бароко до класицизму. У подібному стилі творили також **Георг Філіп**

Телеман

та **с**

ини Й.С. Баха

, тоді як сам Йоганн Себастьян лишався прихильником "чистого" бароко. Під кінець життя Гендель познайомився з

К.В. Глюком

, який ділився з композитором планами ідеями реформування оперного мистецтва.

Проте, своїй прихильниці Сюзан Циббер Гендель сказав, що

«Глюк розуміється в мистецтві контрапункту не більше, ніж його кухар».

За своє життя Гендель написав близько 50 опер, 23 ораторії, безліч церковних хоралів, органних концертів, а також ряд творів розважального характеру.